

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

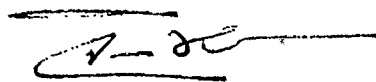
เรียน ท่านผู้พิพากษา ท่านผู้พิพากษาสมทบ และบุคลากรของ
ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร

ด้วยคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขคู่มือปฏิบัติราชการของตุลาการส่วนวิธีพิจารณาคดีเยาวชน
และครอบครัว (ชุดย่อย) ดำเนินการร่างคู่มือฯ บางส่วน กล่าวคือ

- หมวด ๓ กระบวนพิจารณาคดีอาญา
ส่วนที่ ๑ การตรวจสอบการจับกุม
ส่วนที่ ๒ การขอมัดฟ้อง
ส่วนที่ ๓ การตรวจและสั่งคำฟ้อง
ส่วนที่ ๔ การสอบคำให้การจำเลย
ส่วนที่ ๕ การพิจารณา

ร่างคู่มือฯ ดังกล่าวจะต้องเข้าสู่การพิจารณาจากคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขคู่มือปฏิบัติ
ราชการของตุลาการ (ชุดใหญ่) อีกครั้งหนึ่ง แต่เพื่อให้ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร
มีแนวทางปฏิบัติราชการคดีไปพลางก่อน จึงได้นำร่างคู่มือฯ ส่วนที่พิจารณาเสร็จแล้วนั้นเผยแพร่
ให้ทราบทั่วกันตามที่แนบท้ายสารฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติราชการไปพลางจนกว่าจะมีการประกาศใช้
อย่างเป็นทางการ

(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.จิรนิติ หะวานนท์)
อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕

หมวด ๓
กระบวนการพิจารณาคดีอาญา
ส่วนที่ ๑
การตรวจสอบการจับกุม

ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชน พนักงานสอบสวนต้องนำเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมภายในเวลา ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยต้องทำคำร้องมายื่นต่อศาลด้วย หลังจากศาลตรวจสอบการจับกุมเสร็จแล้ว เห็นว่าการจับกุมเป็นไปโดยชอบ ศาลเป็นผู้ออกหมายควบคุมเด็กหรือเยาวชนหรือมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้กับบิดามารดา ผู้ปกครอง รวมทั้งศาลเป็นผู้พิจารณาการปล่อยชั่วคราวเด็กหรือเยาวชน จึงไม่อยู่ในอำนาจของสถานพินิจฯ อีกต่อไป

๑. การส่งตัวเด็กหรือเยาวชนที่ถูกจับมาศาล

ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ได้วางหลักไว้ว่า กรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ ให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับทันที ทั้งนี้ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนมาศาล

ข้อยกเว้น มาตรานี้มีให้นำไปใช้บังคับในคดีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าคดีอาจเปรียบเทียบปรับได้ ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๒ วรรคสาม

ข้อสังเกต

ก. ขณะจับกุมไม่ว่าเด็กหรือเยาวชนจะมีอายุไม่เกิน ๑๐ ปีหรือตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ (ขณะกระทำผิดอายุไม่ถึง ๑๘ ปี) พนักงานสอบสวนก็ต้องนำตัวเด็กหรือเยาวชนมาศาลเพื่อตรวจสอบการจับ

ข. กรณีเด็กหรือเยาวชนเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง พนักงานสอบสวนไม่ต้องนำเด็กหรือเยาวชนมาศาลเพื่อตรวจสอบการจับ แต่หากพนักงานสอบสวนต้องการควบคุมเด็กหรือเยาวชน ก็สั่งให้เด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายควบคุมได้ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๑)

๒. พนักงานสอบสวนทำคำร้องขอตรวจสอบการจับมายื่นต่อศาล

๒.๑ การตรวจคำร้อง ตรวจสอบว่าการส่งตัวเด็กหรือเยาวชนมาศาลภายใน ๒๔ ชั่วโมง ตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๒ หรือ ไม่ ถ้าเกินเวลาที่กฎหมายกำหนดให้สั่ง “ยกคำร้อง”

ข้อสังเกต

ก. เมื่อศาลยกคำร้อง แม้พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน แต่ยังคงมีอำนาจสอบสวนต่อไป

ข. กรณีพนักงานสอบสวนขอตรวจสอบการจับเกินระยะเวลา ๒๔ ชั่วโมง โดยอ้างว่าการสอบสวนเบื้องต้น ผู้ต้องหาอายุเกิน ๑๘ ปี แล้วภายหลังทราบว่าผู้ต้องหาอายุไม่ถึง ๑๘ ปี ให้ไต่สวนหาความจริงก่อน ถ้าได้ความว่าพนักงานสอบสวนไม่มีเจตนาที่จะไม่นำผู้ต้องหามาศาลภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยมีใช้ความบกพร่องของพนักงานสอบสวน หากให้ระยะเวลาที่พนักงานสอบสวนสำคัญผิดในข้อเท็จจริงดังกล่าวออกแล้วระยะเวลายังไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง ให้รับคำร้องไว้ตรวจสอบการจับต่อไป แต่ถ้าได้ความว่าเหตุดังกล่าวเกิดจากความบกพร่องของพนักงานสอบสวนให้ยกคำร้อง

๒.๒ สอบถามเด็กหรือเยาวชนว่ามีที่ปรึกษากฎหมายหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลแต่งตั้งให้ (ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๓)

๒.๓ กฎหมายกำหนดให้ศาลตรวจสอบ ๓ เรื่อง ดังนี้

๒.๓.๑ เป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือไม่

ตรวจสอบชื่อ-ชื่อสกุล อายุ เลขบัตรประจำตัวประชาชน (ถ้ามี) ว่าเป็นบุคคลเดียวกับผู้ต้องหาใช่หรือไม่

๒.๓.๒ การจับเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ (ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๖๖) หากตรวจสอบแล้วการจับเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายก็ให้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไป

กฎหมายได้แยกการจับกุมเด็กกับการจับกุมเยาวชนออกจากกัน โดยตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง ได้วางหลักไว้ว่า ห้ามมิให้จับกุมเด็กเว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับหรือมีคำสั่งของศาล ส่วนพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๖๖ วรรคสอง ได้วางหลักไว้ว่า การจับกุมเยาวชนให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คือ เป็นไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘

๒.๓.๓ การปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เช่น ตรวจสอบว่ามีการทำร้ายร่างกายหรือไม่

ข้อสังเกต

กฎหมายไม่ได้บัญญัติว่าหากการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายให้ศาลปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปเช่นเดียวกับการจับโดยมิชอบ ดังนั้น ให้ศาลตรวจสอบโดยการสอบถามทั้งสองฝ่ายแล้วบันทึกข้อเท็จจริงไว้โดยไม่ต้องมีคำสั่งเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชน

๓. เมื่อตรวจสอบการจับแล้ว การจับเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายศาลจะมีคำสั่งอย่างหนึ่ง อย่างเป็นไต่ ดังนี้

๓.๑ มอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย (ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง) ทั้งนี้ บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยต้องทำบันทึกการรับมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้โดยระบุเงื่อนไขตามพ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๒๘

๓.๒ ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนไว้ในสถานพินิจหรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย และตามที่ศาลเห็นสมควร ในกรณีที่น่าปรากฏว่าข้อเท็จจริงว่าการกระทำของเด็กหรือเยาวชนมีลักษณะหรือพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อผู้อื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุอันสมควรประการอื่น เช่น จะหลบหนี (ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๓ วรรคสอง)

๓.๓ ควบคุมเยาวชนไว้ที่เรือนจำหรือสถานที่อื่นตาม ป.วิ.อ มาตรา ๘๕/๑ วรรคหนึ่ง ถ้าเยาวชนนั้นมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีลักษณะหรือพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่น หรือมีอายุเกิน ๒๐ ปีบริบูรณ์ (ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๓ วรรคสาม)

๔. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาออกคำสั่งควบคุม หรือคุมขังเด็กหรือเยาวชน มีดังนี้ (พ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๔)

๔.๑ ก่อนมีคำสั่งทุกครั้งให้ศาลสอบถามเด็กหรือเยาวชนหรือที่ปรึกษาทนายความว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ หากมีข้อคัดค้านก็ให้บันทึกไว้แล้วพิจารณาลงตามความเห็นสมควร

๔.๒ ให้ศาลคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ

๔.๓ การควบคุมหรือคุมขังเด็กหรือเยาวชนให้กระทำเป็นทางเลือกสุดท้าย

๕. ตัวอย่างรายงานกระบวนการพิจารณาและคำสั่ง

๕.๑ กรณีผู้ต้องหาไม่คัดค้าน

“ตรวจสอบการจับกุมวันนี้ ผู้ร้อง ผู้ต้องหา และ ผู้ปกครอง มาศาล

ศาลตั้งที่ปรึกษาทนายความให้ผู้ต้องหาแล้ว

ผู้ร้องแถลงว่า การจับและการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาของเจ้าพนักงานชอบด้วยกฎหมาย

สอบผู้ต้องหาแล้วแถลง ไม่คัดค้านการจับและการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาของเจ้าพนักงาน และหากศาลจะควบคุมหรือคุมขังก็ไม่มีข้อคัดค้าน

ให้รอฟังคำสั่งวันนี้”

คำสั่ง

“ศาลพิเคราะห์ข้อเท็จจริงจากการสอบผู้ร้อง ผู้จับกุม และตรวจเอกสารของผู้ร้องแล้วเห็นว่า ผู้ต้องหาเป็นผู้ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดจริง การจับเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการปฏิบัติของเจ้าพนักงาน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๑. เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาจึงมีคำสั่งให้มอบตัวผู้ต้องหาแก่..... โดยให้..... นำตัวผู้ต้องหาไปพบพนักงานสอบสวน ภายในวันที่ และผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ภายในวันที่ และนำตัวผู้ต้องหามาศาลในวันนัด

๒. การกระทำของผู้ต้องหาอาจเป็นภัยร้ายแรงต่อผู้อื่น หรือเกรงว่าจะหลบหนี ถือว่ามีเหตุสมควร จึงมีคำสั่งให้ควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ในสถานพินิจ หรือ.....

๓. ผู้ต้องหาเมื่ออายุ.....ปี จึงเป็นกรณีมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปและลักษณะของผู้ต้องหาอาจเป็นภัยกับผู้อื่น จึงมีคำสั่งให้ส่งตัวไปควบคุมที่เรือนจำ หรือสถานที่อื่นนอกจากเรือนจำ

๔. ผู้ต้องหาเมื่ออายุ.....ปี จึงเป็นกรณีมีอายุเกิน ๒๐ ปีบริบูรณ์ จึงให้ส่งไปควบคุมในเรือนจำ หรือสถานที่อื่นนอกจากเรือนจำ

(กรณีตามข้อ ๑) ให้ผู้รับมอบตัวผู้ต้องหาทำบันทึกการรับมอบตัวไว้

(กรณีตามข้อ ๒ - ๔) หมายควบคุม/หมายขัง เบิกตัวผู้ต้องหามาศาลในวันนัด
เว้นแต่มีประกัน

กรณีที่ปรึกษากฎหมายจะแถลงข้อคัดค้านหรือซักถามพยานในการพิจารณาคำร้องขอ
คัดฟ้องให้แถลงในวันครบกำหนดยื่นคัดฟ้อง ถ้าไม่มาถือว่าไม่คัดค้าน

แจ้งสถานพินิจฯ ทราบ”

๕.๒ กรณีผู้ต้องหาคัดค้าน

ตรวจสอบการจับกุมวันนี้ ผู้ร้อง ผู้ต้องหา และ.....มาศาล

ศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ผู้ต้องหาแล้ว

ผู้ต้องหาแถลงว่า การจับกุมการปฏิบัติของเจ้าพนักงาน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ

.....

ผู้ร้องและผู้ต้องหา ขอนำพยานเข้าไต่สวน

ไต่สวนพยานผู้ร้องได้.....ปาก ระหว่าง ไต่สวน ผู้ร้องอ้างเอกสาร...ฉบับ ศาลหมาย ร. ...

ไต่สวนพยานผู้ต้องหาได้...ปาก ระหว่าง ไต่สวน ผู้ต้องหาอ้างเอกสาร..ฉบับ ศาลหมาย ค...

สอบผู้ต้องหาแล้วว่า หากศาลจะควบคุมหรือคุมขังจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่

ผู้ต้องหา แถลงว่า ไม่มีข้อคัดค้าน/มีข้อคัดค้านว่า.....

คดีเสร็จการ ไต่สวน

รอฟังคำสั่งวันนี้/ อ่านแล้ว

คำสั่ง

ศาลพิเคราะห์ข้อเท็จจริงจากทางไต่สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ต้องหาแล้ว เห็นว่าผู้ถูกจับกุมเป็นผู้ต้องหาจริงการจับกุมเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ส่วนการปฏิบัติของเจ้าพนักงานต่อผู้ถูกจับกุม ได้บันทึกข้อเท็จจริงไว้แล้ว

๑. เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาจึงมีคำสั่งให้มอบตัวผู้ต้องหาแก่..... โดยให้..... นำตัวผู้ต้องหาไปพบพนักงานสอบสวน ภายในวันที่ และผู้อำนวยการสถานพินิจ ฯ ภายในวันที่ และนำตัวผู้ต้องหามาศาลในวันนัด

๒. การกระทำของผู้ต้องหาอาจเป็นภัยร้ายแรงต่อผู้อื่น หรือเกรงว่าจะหลบหนี ถือว่ามีเหตุสมควร จึงมีคำสั่งให้ควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ในสถานพินิจ หรือ.....

๓. ผู้ต้องหาเมื่ออายุ.....ปี จึงเป็นกรณีมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปและลักษณะของผู้ต้องหาอาจเป็นภัยกับผู้อื่น จึงมีคำสั่งให้ส่งตัวไปควบคุมที่เรือนจำ หรือสถานที่อื่นนอกจากเรือนจำ

๔. ผู้ต้องหาเมื่ออายุ.....ปี จึงเป็นกรณีมีอายุเกิน ๒๐ ปีบริบูรณ์ จึงให้ส่งไปควบคุมในเรือนจำ หรือสถานที่อื่นนอกจากเรือนจำ

(กรณีตามข้อ ๑) ให้ผู้รับมอบตัวผู้ต้องหาทำบันทึกการรับมอบตัวไว้

(กรณีตามข้อ ๒ - ๔) หมายควบคุม/หมายจับ เบิกตัวผู้ต้องหามาศาลในวันนัด เว้นแต่มีประกัน

กรณีที่ปรึกษาทนายความจะแถลงข้อคัดค้านหรือซักถามพยานในการพิจารณาคำร้องขอ ผัดฟ้องให้แถลงในวันครบกำหนดยื่นคัดฟ้อง ถ้าไม่มาถือว่าไม่คัดค้าน

แจ้งสถานพินิจฯ ทราบ"

คำสั่ง

ศาลพิจารณาคำขอเท็จจริงจากทางใต้สวนพยานผู้ร้องและพยานผู้ต้องหาแล้ว เห็นว่าผู้ถูกจับกุมเป็นผู้ต้องหาจริง แต่การจับกุมเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจาก.....

จึงให้ปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมไป

ส่วนการปฏิบัติของเจ้าพนักงานต่อผู้ถูกจับกุมได้บันทึกข้อเท็จจริงไว้แล้ว/อ่านแล้ว

ตัวอย่างคำสั่งอื่นๆ

กรณีจับผู้ต้องหาซึ่งเป็นเยาวชนเสพยาเสพติดโดยไม่มีหมายจับและขอให้ส่งไปตรวจพิสูจน์ตามพ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕

“พิเคราะห์ข้อเท็จจริงจากการสอบผู้ร้อง ผู้จับกุม และตรวจเอกสารของผู้ร้องแล้ว เห็นว่า เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมพบผู้ต้องหาซึ่งเป็นเยาวชนมีลักษณะคล้ายคนเสพยา จึงนำตัวผู้ต้องหาไปตรวจปัสสาวะผลเป็นบวก และผู้ต้องหารับว่าเสพยาแอมเฟตามีนจริง กรณีถือว่าเจ้าพนักงานตำรวจมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหาน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันสมควรเชื่อว่าจะหลบหนี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๖๖ (๒) เจ้าพนักงานตำรวจจึงจับกุมผู้ต้องหาได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ ซึ่งแม้พฤติการณ์ดังกล่าวมิใช่การกระทำความผิดซึ่งหน้าก็ถือว่าเป็นการจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย ทั้งผู้ถูกจับกุมเป็นเยาวชนซึ่งต้องหารจริง ส่วนการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานต่อผู้ถูกจับกุมได้บันทึกข้อเท็จจริงไว้แล้ว (M)

ให้ส่งตัวผู้ถูกจับกุมไปควบคุมเพื่อตรวจพิสูจน์ฯ ตามคำร้องของผู้ร้องต่อไป”

กรณีผู้ต้องหามอบตัวและพนักงานสอบสวนขอให้ควบคุม

“พิเคราะห์ข้อเท็จจริงจากการสอบผู้ร้องและตรวจเอกสารของผู้ร้องแล้ว เห็นว่า หลังเกิดเหตุผู้ต้องหาเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนตามหมายเรียกและพนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ผู้ต้องหาเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด และกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี/หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน/หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น หรือมีเหตุที่จะออกหมายควบคุมผู้ต้องหาอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗๑ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ จึงให้ออกหมายควบคุมผู้ต้องหาตามขอ”

ข้อสังเกต

(ก) กรณีผู้ต้องหาเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน หากพนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหา มาศาลเพื่อขอตรวจสอบการจับกุม ศาลต้องสั่งยกคำร้อง เพราะกรณีไม่มีจับกุม แต่ถ้าพนักงาน

สอบสวนแถลงขอให้ศาลควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ ก็ให้ศาลพิจารณาคำขอควบคุมได้ตามพ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๗๑ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๓๔

(ข) กรณีมีการออกหมายจับผู้ต้องหาไว้ ต่อมาผู้ต้องหาเข้ามาขอตัวต่อพนักงานสอบสวนเอง แม้พนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหามาศาลเพื่อขอตรวจสอบการจับกุมโดยอ้างว่า มีการจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับ ก็ให้ยกคำร้อง หากพนักงานสอบสวนแถลงขอให้ควบคุมตัวผู้ต้องหา ก็ให้พิจารณาตาม (ก)

การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา

เดิมเมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกจับกุม พนักงานสอบสวนต้องส่งเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจฯ ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราว แต่ตามพรบ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้เปลี่ยนแปลงเป็นให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนที่ถูกจับกุมต่อศาล ศาลจึงมีอำนาจพิจารณาสั่งคำร้อง (การสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวตามคู่มือปฏิบัติราชการตุลาการส่วนวิธีพิจารณาคดีเยาวชน)

กรณีมีการมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้ผู้ดูแลหรือมีการปล่อยชั่วคราว หากศาลเห็นว่ามีความจำเป็นต้องให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการรักษา บำบัดรักษา หรือรับคำปรึกษาแนะนำหรือเข้าร่วมกิจกรรมบำบัดใด ๆ ให้มีคำสั่งให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุมเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก เยาวชนและครอบครัวประจำศาลนั้น (ตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๗๓ วรรคสี่)

ส่วนที่ ๒

การขอคัดฟ้อง

การขอคัดฟ้องเป็นกระบวนการในชั้นสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ เมื่อไม่สามารถยื่นฟ้องได้ทันภายในกำหนดเวลาตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๘๘ ซึ่งมีอยู่ ๒ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑

เมื่อควบคุมตัวหรือมาปรากฏตัวต่อพนักงานสอบสวนครบ ๓๐ วันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนถูกจับกุมตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง หรือปรากฏตัวต่อหน้าพนักงานสอบสวนตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง ในคดีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินหกเดือน แต่ไม่เกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ศาลอาจสั่งอนุญาตให้คัดฟ้องได้ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง (พ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๘๘ วรรคสอง) ในการพิจารณาคำร้องขอคัดฟ้องถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่มีที่ปรึกษาทนายความ ก็ให้ศาลแต่งตั้งเข้ามาเพื่อคัดค้านหรือซักถาม ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๘๘ วรรคห้า

กรณีผู้ต้องหาถูกควบคุมตัว

สั่งในคำร้องว่า “สอบแล้วอนุญาต หมายควบคุม สำเนาให้ผู้ต้องหาและผู้อำนวยการสถานพินิจฯ”

กรณีผู้ต้องหาไม่ประกัน

สั่งในคำร้องว่า “สอบแล้วอนุญาต ให้ผู้ประกันส่งตัวผู้ต้องหามาศาลในวันครบกำหนดคัดฟ้อง/หรือวันที่ศาลกำหนด สำเนาให้ผู้ต้องหาและผู้อำนวยการสถานพินิจฯ”

ขั้นตอนที่ ๒

เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้คัดฟ้องครบสองครั้งแล้ว หากเป็นคดีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม พนักงาน

สอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี อาจยื่นคำร้องขอคัดฟ้องได้อีก โดยอ้างเหตุจำเป็น ซึ่งจะต้องทำการไต่สวนคำร้องจนเป็นที่พอใจแก่ศาล และศาลอาจสั่งอนุญาตให้คัดฟ้องได้อีกครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๘ วรรคสาม)

สั่งว่า “เรียกไต่สวน สำเนาให้ผู้ต้องหาและผู้อำนวยการสถานพินิจฯ”

กรณีศาลอนุญาตให้คัดฟ้องเต็มตามคำร้อง

สั่งว่า “ศาลไต่สวนคำร้องแล้วเห็นว่า มีเหตุจำเป็นตามที่ขอ จึงอนุญาต”

กรณีศาลอนุญาตให้คัดฟ้องไม่เต็มตามคำร้อง

เช่น สั่งว่า “ศาลไต่สวนแล้วเห็นว่า การสอบสวนไม่คืบหน้า ทั้งที่มีพยานเพียง ๒ ปาก และของกลางก็มีเพียงเล็กน้อย จึงอนุญาตเพียง.....วัน”

กรณีศาลไม่อนุญาต

เช่น สั่งว่า “พิเคราะห์ตามคำร้องแล้ว เห็นว่าคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องเมื่อพ้นกำหนดของคัดฟ้อง จึงไม่อนุญาต ให้ยกคำร้อง สำเนาแจ้งผู้ต้องหาและสถานพินิจฯ”

เมื่อศาลอนุญาตให้คัดฟ้องครบสองครั้งแล้ว หากพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องขอคัดฟ้องต่อไป โดยอ้างเหตุจำเป็นศาลจะอนุญาต เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ได้แสดงเหตุจำเป็นและนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจ ทั้งนี้ศาลจะต้องสอบถามผู้ต้องหาด้วยว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๘ วรรคสาม)

ตัวอย่างคำสั่งในคำร้อง

“สำเนาให้ผู้ต้องหา เรียกไต่สวน”

ตัวอย่างแบบการไต่สวน และคำสั่งศาล

○ (๒๑ พ.)

คดีหมายเลขคำที่ ผ...../๒๕.....

ศาลเยาวชนและครอบครัว.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง { พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ.....ผู้ร้อง
ผู้ต้องหา

ข้าพเจ้าพยานได้ปฎิญาณหรือสาบานตนแล้วขอให้การว่า

๑. ข้าพเจ้าชื่อ.....อายุ.....ปี
๒. ตำแหน่งหรืออาชีพ รับราชการ
๓. ตั้งบ้านเรือนอยู่ สถานีตำรวจ.....
๔. เกี่ยวพันกับคู่ความ เป็นพนักงานสอบสวน

และขอให้การต่อไปว่า คดีนี้ได้ทำการสอบสวนแล้ว แต่ยังไม่เสร็จ เพราะ

.....

จึงมีเหตุขัดข้อง ขอคัดฟ้องผู้ต้องหาเป็นครั้งที่...../อ่านแล้ว

.....ผู้พิพากษา

.....ผู้ร้อง

รายงานกระบวนการพิจารณา

ศาลได้ทำการไต่สวนพยานผู้ร้อง

- สอบผู้ร้องแล้ว ส่วนผู้ต้องหา.....ได้รับการปล่อยชั่วคราวครบกำหนดส่งตัวในวัน
วันที่...../...../.....จึงไม่อาจสอบถามได้ เห็นว่ากรณีมีเหตุจำเป็นตามที่ร้อง
ขอ จึงอนุญาตตามขอ สำเนาให้สถานพินิจฯ.....และสำเนาให้ผู้ต้องหาในวันครบกำหนดส่ง
ตัวผู้ต้องหา/
- สอบผู้ร้อง ผู้ต้องหา.....และที่ปรึกษาทนายแถลงแล้วไม่คัดค้าน เห็นว่ากรณีมีเหตุ
จำเป็นตามที่ร้องขอ จึงอนุญาตตามขอ หมายควบคุมผู้ต้องหา เบิกผู้ต้องหามาศาลในวันครบ
กำหนดผิดฟ้อง / หรือวันที่ศาลกำหนด สำเนาให้สถานพินิจฯ..... และสำเนาให้ผู้ต้องหา/
- สอบผู้ร้องแล้ว ส่วนผู้ต้องหา.....หลบหนีระหว่างปล่อยชั่วคราวในชั้นศาล จึงไม่อาจ
สอบถามได้ เห็นว่ากรณีมีเหตุจำเป็นตามที่ร้องขอ จึงอนุญาตตามขอ สำเนาให้สถานพินิจ.....
/อ่านแล้ว

บันทึก-อ่าน

.....ผู้พิพากษา

ทราบบ้างแล้ว

.....พยาน/ผู้ร้อง

...../...../.....

ข้อสังเกต

(ก) กรณีพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องขอคัดฟ้องโดยอ้างบทกฎหมายและมาตราที่สามารถคัดฟ้องได้เพียง ๒ ครั้ง ต่อมาพนักงานสอบสวนมาขอคัดฟ้องครั้งที่ ๓ โดยมีการเพิ่มข้อหาเข้ามาและอ้างว่าได้แจ้งข้อหาเพิ่มเติมให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว ซึ่งหากเป็นไปตามคำร้องใหม่สามารถคัดฟ้องได้ ๔ ครั้ง ศาลก็สามารถอนุญาตได้

(ข) กรณีการสอบสวนเบื้องต้นปรากฏว่าผู้ต้องหาเมื่ออายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปจึงได้นำตัวผู้ต้องหาไปฝากขังที่ศาลธรรมดา หากปรากฏว่าพนักงานสอบสวนตรวจสอบภายหลังว่าผู้ต้องหาอายุไม่ถึง ๑๘ ปีจึงได้มาขอคัดฟ้องต่อที่ศาลเยาวชนและครอบครัวก็ให้นับระยะเวลาการฝากขังรวมเข้ามาในการคัดฟ้องของศาลเยาวชนฯ ทั้งนี้ จะต้องมีการตรวจสอบการจับกุมว่าเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

(ค) กรณีผู้ต้องหาหลบหนีไประหว่างถูกควบคุมของสถานพินิจฯ หรือเรือนจำ หรือสถานที่อื่นเมื่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ควบคุมทำรายงานแจ้งให้ศาลทราบ ศาลสั่งในรายงานว่า **“หมายจับ แจ้งพนักงานสอบสวน”** โดยพนักงานสอบสวนไม่ต้องขอคัดฟ้องต่อไป และเมื่อจับผู้ต้องหาได้ พนักงานสอบสวนก็สามารถคัดฟ้องผู้ต้องหาต่อไป โดยมีให้นับระยะเวลาที่หลบหนีนั้นรวมเข้าในกำหนดระยะเวลาที่เหลือของการคัดฟ้องครั้งนั้น (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๕)

(ง) กรณีผู้ต้องหาหลบหนีระหว่างการปล่อยตัวชั่วคราวของศาล ศาลสั่งในรายงานเจ้าหน้าที่ว่า **“หมายจับจำเลย ปรับผู้ประกันตามสัญญา”** แต่พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนต้องขอคัดฟ้องต่อไปจนครบกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วพนักงานอัยการต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๕ ซึ่งศาลจะต้องสั่งประทับฟ้อง เพราะถือว่าผู้ต้องหา (จำเลย) อยู่ในอำนาจศาลแล้ว

(จ) ศาลที่มีอำนาจขอคัดฟ้อง คือศาลที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบอยู่ในเขตอำนาจศาล (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๕ วรรคสี่) ซึ่งอาจจะไม่ใช่ศาลที่มีอำนาจที่พิจารณาคดีก็ได้

(ฉ) กรณีผู้ต้องหาเข้ามาขอตัวโดยไม่มีการจับกุม เมื่อครบ ๓๐ วัน นับแต่วันปรากฏตัวแต่ยังไม่สอบสวนไม่เสร็จ พนักงานสอบสวนต้องมาขอคัดฟ้องต่อศาล เมื่อศาลอนุญาตให้คัดฟ้องแล้วไม่ต้องออกหมายควบคุม เว้นแต่พนักงานสอบสวนมีคำขอให้ควบคุมผู้ต้องหา

ส่วนที่ ๓ การตรวจและสั่งคำฟ้อง

๑. การตรวจคำฟ้อง

คดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ คำฟ้องจะมีหลักเกณฑ์และวิธีการเช่นเดียวกับคดีอาญาธรรมดา แต่มีส่วนที่เพิ่มเข้ามาในคำฟ้องมากกว่าคดีธรรมดา คือ โจทก์ต้องระบุวัน เดือน ปีเกิดของจำเลย และระบุที่อยู่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของจำเลยมาในฟ้องด้วย

ข้อสังเกต

(ก) ตรวจฟ้องเหมือนคดีอาญาทั่วไป

(ข) พิจารณาอายุของจำเลยว่าอยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ โดยถือเอาอายุของจำเลยในวันที่การกระทำความผิดเกิดขึ้น (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๕) แม้ขณะที่โจทก์ฟ้อง จำเลยมีอายุถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์แล้วก็ตาม

(ค) โจทก์ฟ้องจำเลยภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๘) หากพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย โจทก์ต้องบรรยายในคำฟ้องว่าได้รับอนุญาตจากอัยการสูงสุด (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๘๐) มิฉะนั้น ศาลจะมีคำสั่งไม่รับฟ้องโจทก์ (ฎีกาที่ ๒๔๕๗/๒๕๒๑, ๑๐/๒๕๒๒, ๕๑/๒๕๒๒ และ ๒๗๗๘/๒๕๒๒)

อนึ่ง ในกรณีที่จำเลยเข้ามอบตัวโดยไม่ได้ถูกจับกุมในคดีที่ฟ้อง การฟ้องคดีก็ต้องอยู่ในบังคับมาตรา ๑๘ และมาตรา ๘๐ แห่ง พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ

(ง) พิจารณาว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจศาลหรือไม่ โดยศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดคือศาลที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ แต่ถ้าเพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนให้ศาลแห่งท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจพิจารณาได้ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๕๕)

ถิ่นที่อยู่ปกติ ไม่หมายความรวมถึง สถานที่ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนโดยเด็กหรือเยาวชนไม่ประสงค์จะยึดถือเป็นถิ่นที่อยู่ เช่น สถานพินิจ ศูนย์ฝึกและอบรม สถานฝึกและอบรม หรือเรือนจำ

(จ) คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว ไม่อยู่ในอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ มาตรา ๖ วรรคท้าย)

๒. การสั่งคำฟ้อง

การสั่งคำฟ้องคดีอาญาแบ่งเป็น ๒ กรณี กล่าวคือ

๒.๑ กรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์

ตามพ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๖๘ ให้ศาลเป็นผู้ออกหมายควบคุมถือว่าจำเลยอยู่ในความควบคุมของศาล ในทางปฏิบัติเมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้อง เจ้าหน้าที่จะหมายเบิกตัวจำเลยมาสอบถามคำให้การในวันถัดไป โดยสั่งในคำฟ้องว่า

“ประทับฟ้อง หมายควบคุม สำเนาให้จำเลย นัดสอบคำให้การจำเลย หมายแจ้งวันนัดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ และบิดามารดาจำเลยทราบ”

(ถ้าจำเลยไม่มีบิดามารดา โดยอาศัยอยู่กับผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นให้แจ้งบุคคลนั้นแทน)

เมื่อถึงวันนัดสอบคำให้การจำเลย แต่ได้รับรายงานจากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ว่าไม่มีตัวจำเลยเนื่องจากจำเลยหลบหนี ให้ศาลออกหมายจับจำเลย และจำหน่ายคดีชั่วคราว เมื่อจับจำเลยได้แล้วให้ยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป

ในกรณีที่จำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวจากศาลในทางปฏิบัติพนักงานอัยการจะยื่นฟ้องจำเลยก่อนวันนัดส่งตัว สั่งในคำฟ้องว่า

“ประทับฟ้อง หมายนัดผู้ประกันส่งตัวจำเลย”

ในกรณีจำเลย “หลบหนี” จากการ “ปล่อยชั่วคราว” ระหว่างผิดฟ้อง สั่งว่า “ประทับฟ้อง” ทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่จะรายงานศาลว่า จำเลยหลบหนี ศาลจะสั่งในรายงานเจ้าหน้าที่หรือในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า “หมายจับจำเลย ปรับผู้ประกันตามสัญญา และจำหน่ายคดีชั่วคราว หากจับจำเลยได้แล้วให้ยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป แจ้งให้ผู้ประกันชำระค่าปรับภายใน.....วัน หากไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดแจ้งพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการบังคับคดี แต่หากหลักประกันเป็นเงินสดก็ให้ยึดเงินสดที่วางไว้”

๒.๒ กรณีที่ผู้เสียหายเป็นโจทก์ ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ จะต้องกลั่นกรองเบื้องต้นว่าข้อกล่าวหาเป็นมูลหรือไม่เพื่อป้องกันไม่ให้มีการกลั่นแกล้งเด็กและเยาวชน ศาลจึงต้องตรวจดูว่าคำฟ้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ แล้วหรือไม่ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง)

(๑) กรณีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ อนุญาตแล้ว

สั่งว่า

“นัดไต่สวนมูลฟ้อง สำเนาให้จำเลย บิดามารดา หรือผู้ปกครองจำเลย และผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ทราบ”

เมื่อได้สวนมูลฟ้องแล้วกรณีคดีมีมูล สั่งว่า

“ประทับฟ้อง นัดสอบถาม หมายถึงจำเลย แจ้งบิดามารดาหรือผู้ปกครองจำเลย และ
ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ”

(๒) กรณีไม่ปรากฏว่าได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ

สั่งในคำฟ้องว่า

“โจทก์ฟ้องคดี โดยมีได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ต้องห้ามตาม พ.ร.บ.ศาล
เยาวชนฯ มาตรา ๕๕ จึงไม่ประทับฟ้อง”

(๓) กรณีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ไม่อนุญาตแต่มีคำร้องของโจทก์ขอให้ศาลสั่งอนุญาต

สั่งคำร้องของโจทก์ว่า

“นัดพร้อม สำเนาให้ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เรียกผู้อำนวยการสถานพินิจฯมาสอบถาม”

ส่วนในคำฟ้องสั่งว่า

“รอไว้สั่งเมื่อสอบถามผู้อำนวยการสถานพินิจฯ แล้ว”

การสอบถามดังกล่าวให้บันทึกเหตุผลตามคำสั่งของผู้อำนวยการสถานพินิจฯ และ โจทก์
ไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณาแล้วมีคำสั่งอนุญาตให้ฟ้องหรือไม่อนุญาตให้ฟ้องตามที่เห็นสมควร

(๔) กรณีที่ศาลไม่อนุญาต สั่งในคำฟ้องว่า

“ศาลไม่อนุญาตให้โจทก์ฟ้องคดี ฟ้องโจทก์ต้องห้ามตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๕๕
จึงไม่ประทับฟ้อง”

(๕) กรณีที่ศาลอนุญาต ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาเช่นเดียวกับกรณีที่ผู้อำนวยการสถาน
พินิจฯ อนุญาตให้ฟ้องตาม ข้อ (๑)

๒.๓ กรณีผู้เสียหายขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ
เพราะกรณีดังกล่าวได้ผ่านการกลั่นกรองจากพนักงานอัยการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วว่ามีมูลที่จะฟ้องได้

๓. การถอนฟ้อง ต้องถามความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ก่อนด้วย ตาม พ.ร.บ.ศาล
เยาวชนฯ มาตรา ๑๐๐ สั่งในคำร้องขอถอนฟ้องว่า

“แจ้งผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ทำความเห็นตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๐๐”

เมื่อพิจารณาความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจฯ แล้ว ศาลอาจอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ถอน
ฟ้องก็ได้ หากอนุญาตอาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติกฎตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจฯ
ด้วยหรือไม่ก็ได้

ส่วนที่ ๔

การสอบคำให้การจำเลย

๑. หลักเกณฑ์การสอบคำให้การจำเลย

(๑) สอบถามจำเลยเรื่องທີ່ปรึกษากฎหมาย ตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๒๐ ห้ามมิให้จำเลยมีทนายความแต่ให้มีที่ปรึกษากฎหมายเพื่อทำหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความได้ ในกรณีที่จำเลยไม่มีที่ปรึกษากฎหมายให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ จึงต้องสอบถามทุกคดี แล้วจดยางงานกระบวนพิจารณาว่า

“จำเลย ไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย จึงแต่งตั้งให้ และมีหนังสือขอแรงที่ปรึกษากฎหมาย”

“จำเลยจะหาที่ปรึกษากฎหมายเอง”

(๒) อ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง สอบถามเรื่องวัน เดือน ปีเกิด ของจำเลยให้ชัดเจน แล้วจดบันทึกไว้ หากจำเลยมีที่ปรึกษากฎหมายแล้วให้สอบถามคำให้การจำเลยต่อไปได้

หากโจทก์ขอให้เพิ่มโทษ หรือนับโทษหรือระยะเวลาฝึกรอบรมต่อจากคดีใด ให้สอบจำเลยว่าเคยต้องโทษหรือเคยฝึกรอบรม และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีนั้นหรือไม่

(๓) หากเป็นคดีที่ต้องมีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะให้เชิญผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะสองคนซึ่งอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นสตรี เว้นแต่คดีดังกล่าวไม่ต้องมีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะได้แก่ คดีที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นว่า การพิจารณาคดีนั้นมีเหตุสมควรจะสั่งให้ผู้พิพากษาสมทบคนใดคนหนึ่งนั่งพิจารณาร่วมก็ได้ และองค์คณะเช่นนี้ก็มีอำนาจพิจารณาคดีตามมาตรา ๒๕ (๕) ตามพระราชธรรมนูญศาลยุติธรรม

(๓) ในการพิจารณาคดีอาญาของศาลเยาวชนและครอบครัวต้องมีผู้พิพากษาไม่น้อยกว่า ๒ คน และผู้พิพากษาสมทบอีก ๒ คน ซึ่งอย่างน้อยคนหนึ่งต้องเป็นสตรี เป็นองค์คณะการพิจารณาคดีได้ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง) แต่คดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนเดียวกันก็มีอำนาจพิจารณาคดีได้ตามพระราชธรรมนูญศาลยุติธรรมมาตรา ๒๕ (๕) ทั้งนี้ หากอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

เยาวชนละครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เห็นว่า ในการพิจารณาคดีนั้นมิเหตุอันสมควรจะสั่งให้ผู้พิพากษาสมทบคนใดคนหนึ่ง (บุรุษหรือสตรีก็ได้) นั่งพิจารณาร่วม หรือจะสั่งให้ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนใดคนหนึ่งร่วมเป็นองค์คณะด้วยก็ได้ และให้องค์คณะดังกล่าวมีอำนาจพิพากษาคดี (ตามพ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๒๔)

(๔) หากปรากฏว่าจำเลยให้การรับสารภาพในคดีที่ไม่ต้องสืบพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพ บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่ด้วยมาศาล มีที่ปรึกษากฎหมายหรือแต่งตั้งที่ปรึกษา กฎหมายให้แล้ว และได้รับรายงานการสืบเสาะจากสถานพินิจฯ แล้ว ศาลจะทำการพิจารณพิพากษาคดีไปในวันนัดสอบคำให้การก็ได้ (ฎีกาที่ ๓๓๘/๒๕๑๐)

หากศาลไม่ได้พิจารณาพิพากษาคดีในวันดังกล่าว ศาลต้องออกหมายควบคุมจำเลยไว้ เพื่อดำเนินการต่อไป เว้นแต่จำเลยจะได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

๒. ตัวอย่างรายงานกระบวนการพิจารณานัดสอบคำให้การจำเลยแบบต่างๆ

๒.๑ กรณีจำเลยให้การปฏิเสธ

๒.๑.๑ กรณีจำเลยประสงค์ให้ศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมาย สั่งว่า

“นัดพร้อมและนัดสอบคำให้การจำเลยวันนี้ โจทก์และจำเลยมาศาล

ศาลสอบถามจำเลยแล้ว จำเลยแถลงว่ายังไม่เป็นที่ปรึกษากฎหมายและประสงค์ให้ศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้

ให้มีหนังสือขอแรงที่ปรึกษากฎหมายให้จำเลย นัดพบที่ปรึกษากฎหมาย นัดสอบคำให้การและนัดพร้อมเพื่อกำหนดสืบพยาน โจทก์และจำเลยวันที่ เดือน พ.ศ. เวลา นาฬิกา

แจ้งผู้อำนวยการสถานพินิจฯ และบิดามารดาจำเลยทราบ เชิญผู้พิพากษาสมทบร่วมเป็นองค์คณะ”

๒.๑.๒ เมื่อถึงวันนัดสอบคำให้การและนัดพร้อม

สั่งว่า

“นัดสอบคำให้การจำเลยและนัดพร้อมเพื่อกำหนดวันนัดสืบพยาน โจทก์และจำเลยวันนี้ โจทก์ จำเลย บิดามารดาจำเลยและที่ปรึกษากฎหมายมาศาล

ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังแล้ว จำเลยให้การปฏิเสธตามที่ศาลบันทึกไว้

โจทก์แถลงสืบพยาน จำนวน ปาก ภายในกำหนดเวลา..... นัดมีพยานเด็ก ๑ ปาก และมีพยานประเด็น ๑ ปาก โดยพยานอันดับ ตามบัญชีระบุพยานลงวันที่ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำนาจศาล จึงขอส่งประเด็นไปสืบพยานดังกล่าวที่ศาล.....

จำเลยแถลงสืบพยาน จำนวน ปาก ภายในกำหนดเวลา..... นัด ไม่มีพยานเด็กและพยานประเด็น

ให้แยกประเด็นไปสืบพยานที่ศาล ตามขอ โดยให้ถ่ายสำเนาคำฟ้อง คำให้การ บัญชีระบุพยานโจทก์ ใบแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายแนบไปด้วย

การว่าความ โจทก์แถลงว่าจะไม่ตามประเด็นไป แต่จะให้พนักงานอัยการผู้แทนโจทก์ ช่วยว่าความแทน หากถึงวันนัดไม่ไป ถือว่าไม่ตั้งใจสืบพยาน ขอมให้ส่งประเด็นคืน ส่วนที่ปรึกษากฎหมายจะตามประเด็นไป หากถึงวันนัดที่ปรึกษากฎหมายไม่ไป ก็ให้สืบพยานโจทก์ไปได้ โดยจำเลยอาจถามค้านพยานเองและให้ศาลถามพยานตามที่เห็นสมควร

คู่ความแถลงร่วมกันขอกำหนดวันนัดสืบพยานประเด็นโจทก์ที่ศาล..... ในวันที่ โดยให้จำเลยตามประเด็นไป หากนัดให้ตามขอไม่ได้ และนัดใหม่ได้วันใด ให้แจ้งศาลเดิม เพื่อแจ้งคู่ความทราบต่อไป

สำหรับการสืบพยานที่ศาลนี้ให้ศูนย์นัดความกำหนดวันนัดแล้วแจ้งให้คู่ความทราบ ศาลแจ้งให้คู่ความทราบว่า จะพิจารณาคดีทั้งวันทำการติดต่อกัน โดยไม่เลื่อนคดี และเมื่อสืบพยานโจทก์เสร็จ ศาลจะสืบพยานอีกฝ่ายทันที กรณีที่คู่ความประสงค์จะขอหมายเรียกพยานบุคคลหรือพยานเอกสาร ให้ขอหมายเรียกแต่เนิ่น ๆ และแจ้งผลการส่งหมายเรียกให้ศาลทราบก่อนวันนัดไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน

ให้มีหนังสือเชิญนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมพิจารณาในวันนัด (หากมีพยานเด็ก)”

ข้อสังเกต

การสืบประเด็นต้องทำต่อหน้าจำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๓๐ วรรคสอง เว้นแต่จำเลยได้รับอนุญาตให้พิจารณาคดีลับหลังตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๒ ทวิ ไม่ตั้งใจไปฟังการพิจารณา จำเลยจะยื่นคำถามพยานหรือค้านแถลงขอให้ตรวจพยานหลักฐานก็ได้ ให้ศาลสืบพยานประเด็นไปตามนั้น

๒.๒ กรณีจำเลยให้การรับสารภาพและขอให้ศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ สั่งว่า

“นัดพร้อมและสอบคำให้การจำเลยวันนี้ โจทก์และจำเลยมาศาล

ศาลสอบถามจำเลยแล้ว จำเลยแถลงว่ายังไม่มีการปรึกษาทนายและประสงค์ให้ศาลตั้งที่ปรึกษาทนายให้

ให้มีหนังสือขอแรงที่ปรึกษาทนายให้จำเลย นัดพบที่ปรึกษาทนาย นัดสอบคำให้การ และนัดพร้อมเพื่อกำหนดวันนัดสืบพยานวันที่ เดือน พ.ศ. เวลา นาฬิกา

แจ้งผู้อำนวยการสถานพินิจฯ และบิดามารดาจำเลยทราบ เชิญผู้พิพากษาสมทบร่วมเป็นองค์คณะ”

๒.๒.๑ เมื่อถึงวันนัดพร้อม แบ่งออกเป็น ๒ กรณี

(๑) กรณีต้องสืบพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพ ตั้งว่า

“นัดสอบคำให้การจำเลยและนัดพร้อมเพื่อกำหนดวันนัดสืบพยานวันนี้ โจทก์จำเลย บิดามารดาจำเลยและที่ปรึกษาทนายมาศาล

ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังแล้ว จำเลยให้การรับสารภาพตามที่บันทึกไว้ โจทก์แถลงสืบพยาน จำนวน.....ปาก ภายในกำหนดเวลา.....นัด ไม่มีพยานเด็กและพยานประเค้น

นัดสืบพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพจำเลย วันที่ เดือน พ.ศ. เวลา นาฬิกา”

(๒) กรณีไม่ต้องสืบพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพ

ก. กรณีที่ต้องมีการสืบเสาะข้อเท็จจริง แต่ยังไม่ได้รับรายงานข้อเท็จจริงจากสถานพินิจฯ ศาลจะพิพากษาคดีไปในวันดังกล่าวไม่ได้ ต้องรอรายงานจากสถานพินิจฯ ก่อน ตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๓๑ ตั้งว่า

“นัดสอบคำให้การจำเลยวันนี้ โจทก์ จำเลย บิดามารดาจำเลย และที่ปรึกษาทนาย มาศาล

ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังแล้ว จำเลยให้การรับสารภาพตามที่ศาลบันทึกไว้แล้ว

เนื่องจากวันนี้ยังไม่ได้รับรายงานข้อเท็จจริงจากสถานพินิจฯ จึงนัดพิจารณาวันที่ เดือน พ.ศ. เวลา นาฬิกา เชิญผู้พิพากษาสมทบร่วมเป็นองค์คณะ”

ข. กรณีได้รับรายงานข้อเท็จจริงจากสถานพินิจฯ แล้ว ศาลจะพิจารณาพิพากษาคดีไปในวันดังกล่าวก็ได้ ตั้งว่า

“นัดสอบคำให้การจำเลยวันนี้ โจทก์ จำเลย บิดามารดาจำเลย และที่ปรึกษา
 กฎหมาย มาศาล
 ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังแล้ว จำเลยให้การรับสารภาพตามที่ศาล
 บันทึกไว้แล้ว

ศาลแจ้งรายงานข้อเท็จจริงจากสถานพินิจฯ ให้จำเลยทราบแล้วไม่ค้าน

จำเลยแถลงว่า

บิดามารดาจำเลยแถลงว่า

โจทก์จำเลยไม่สืบพยาน

ศาลอบรมตักเตือนจำเลยแล้ว

คดีเสร็จการพิจารณา ให้รอฟังคำพิพากษาวันนี้”

ข้อสังเกต

หากศาลเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษาตาม พ.ร.บ.
 ศาลเยาวชน ฯ มาตรา ๑๓๒ ก็ให้มีคำสั่งกำหนดเงื่อนไข และนัดฟังคำพิพากษาโดยกำหนด
 ระยะเวลาตามสมควร

ส่วนที่ ๕

การพิจารณา

๑. หลักเกณฑ์การดำเนินกระบวนการพิจารณา

การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กและเยาวชนเป็นจำเลยมีกระบวนการพิจารณาพิเศษแตกต่างไปจากการพิจารณาคดีอาญาธรรมดาในประการที่สำคัญคือ

(๑) ที่ปรึกษาากฎหมาย (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๒๐)

ในการพิจารณาคดีอาญาจำเลยจะมีทนายความแก้คดีแทนไม่ได้ แต่ให้มีที่ปรึกษาากฎหมายเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความได้ ในกรณีที่จำเลยไม่มีที่ปรึกษาากฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษาากฎหมายให้ ไม่ว่าจะจำเลยจะต้องการที่ปรึกษาากฎหมายหรือไม่

(๒) การพิจารณาคดีต้องกระทำเป็นการลับ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๐๘)

การพิจารณาคดีจะต้องกระทำเป็นการลับ เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีตาม มาตรา ๑๐๘ ที่ระบุในมาตรานี้เท่านั้นที่มีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้

(๓) ห้องพิจารณาคดี (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๐๗)

การพิจารณาคดีจะต้องกระทำในห้องที่ไม่ใช่ห้องพิจารณาคดีธรรมดา (หมายถึงห้องที่มีบัลลังก์) ถ้าไม่อยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ให้พิจารณาคดีในห้องสำหรับพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต้องไม่ปะปนกับการพิจารณาคดีธรรมดา

(๔) การดำเนินกระบวนการพิจารณา (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๑๔)

การดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่เคร่งครัด ใช้ถ้อยคำเข้าใจง่าย ให้โอกาสแถลงข้อเท็จจริง ความรู้สึกและความคิดเห็น

(๕) การสืบพยานลับหลังจำเลย (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๒๗)

กรณีที่จำเลยไม่มาฟังการพิจารณา ศาลจะสั่งให้สืบพยานในข้อที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นที่ว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ลับหลังจำเลยได้ แต่ต้องกระทำต่อหน้า ที่ปรึกษาากฎหมาย

(๖) หลักในการวินิจฉัยคดี (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๑๕)

ศาลต้องคำนึงถึงอายุ ประวัติ เพศ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของจำเลย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับ จำเลยและของบิดามารดา ฯลฯ เป็นประเด็นที่จะต้องพิจารณาด้วย

(๗) รายงานสถานพินิจฯ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๑๘)

ศาลจะรับฟังรายงานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของจำเลยที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการ กระทำความผิดที่ถูกฟ้องโดยไม่ต้องมีพยานบุคคลประกอบรายงานก็ได้ แต่หากศาลจะรับฟัง รายงานเช่นว่านั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลยแล้ว ศาลต้องแจ้งข้อความตามรายงานนั้นให้จำเลยทราบ ในกรณีเช่นว่านี้จำเลยมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและสืบพยานหักล้างได้

(๘) การถอนอำนาจปกครองในคดีอาญา (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๑๑๒)

ในการพิจารณาคดีอาญา หากปรากฏว่าบิดา มารดา ผู้ปกครอง ใช้อำนาจปกครอง โดยมีขอบเกี่ยวกับตัวเด็กหรือเยาวชน กระทำทารุณกรรม หรือกระทำการอันมีลักษณะเกื้อหนุน ให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติตนเสียหาย หรือปล่อยปละละเลยให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ศาลอาจสั่งถอนอำนาจปกครองหรือความเป็นผู้ปกครองทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเป็น เวลาไม่เกินสองปี แต่ต้องไม่เกินกว่าเยาวชนนั้นบรรลุนิติภาวะ และตั้งผู้ปกครองชั่วคราว

๒. การสั่งในรายงานของสถานพินิจฯ ดังนี้

“แจ้งข้อความตามรายงานให้จำเลยทราบแล้ว ไม่คัดค้าน ให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้”

“แจ้งข้อความตามรายงานให้จำเลยทราบแล้ว จำเลยคัดค้าน ให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้”

ในกรณีที่จำเลยคัดค้าน ศาลต้องสอบจำเลยว่าจะคัดค้านรายงานในส่วนใด จากนั้นให้ พนักงานคุมประพฤติที่ทำรายงานดังกล่าวมาแถลงต่อศาลว่า ได้ข้อเท็จจริงดังกล่าวมาอย่างไร รวมทั้งมีสาเหตุ โจรธเคืองกับจำเลยหรือไม่ หากจำเลยไม่ตั้งใจที่จะคัดค้านอีกก็บันทึกไว้ในรายงาน กระบวนพิจารณา หากจำเลยยังยืนยันคัดค้านและจะนำพยานมาสืบหักล้าง ต้องนัดไต่สวนเพื่อให้ ได้ความจริงต่อไป

ในคดีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ งดการสืบเสาะข้อเท็จจริงตาม (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๘๒ (๑)) และรายงานมายังศาลตามมาตรา ๘๒ (๒) สั่งในหนังสือรายงานของผู้อำนวยการ สถานพินิจฯ ว่า

“ให้จำเลยทราบ”

๓. ตัวอย่างรายงานกระบวนการพิจารณาคดีพิจารณา นัดสืบพยานโจทก์ และนัดสืบพยานจำเลย

ตัวอย่างที่ ๑ กรณีจำเลยรับสารภาพ ศาลให้รอฟังคำพิพากษา ผู้ปกครองแดงขอรับตัวเด็กกลับไป ต้องจดคำแถลงของผู้ปกครองไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา

“นัดพิจารณาวันนี้ โจทก์ จำเลย ผู้ปกครองจำเลย และที่ปรึกษาทนาย มาศาล ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังอีกครั้ง จำเลยยืนยันให้การรับสารภาพ ศาลแจ้งรายงานสถานพินิจฯ ให้จำเลยทราบแล้ว ไม่ค้ำ

จำเลยแถลงว่า รู้สึกเสียใจมากต่อไปจะไม่กระทำความผิดอีก ขอศาลให้โอกาสจำเลยได้กลับไปศึกษาเล่าเรียน

ผู้ปกครองจำเลยแถลงว่า ผู้ปกครองจำเลยยังสามารถที่จะอบรมดูแลจำเลยได้จึงประสงค์ที่จะรับตัวจำเลยไปศึกษาเล่าเรียนต่อ เนื่องจากปัจจุบันจำเลยเรียนหนังสือ อยู่ที่ ชั้นปีที่ และรับรองว่าต่อไปจะไม่ให้จำเลยกระทำความผิดอีก นอกจากนั้นผู้ปกครองจำเลยพร้อมที่จะรับข้อกำหนดของศาลทุกประการ

โจทก์ จำเลยไม่สืบพยาน

ศาลอบรมตักเตือนจำเลยแล้ว

คดีเสร็จการพิจารณา ให้รอฟังคำพิพากษาวันนี้”

ตัวอย่างที่ ๒ กรณีจำเลยรับสารภาพ ศาลให้รอฟังคำพิพากษา ผู้ปกครองแดงขอให้ศาลส่งจำเลยไปฝึกอบรม ต้องจดคำแถลงของผู้ปกครองไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา

“นัดพิจารณาวันนี้ โจทก์ จำเลย ผู้ปกครองจำเลย และที่ปรึกษาทนาย มาศาล ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังอีกครั้ง จำเลยยืนยันให้การรับสารภาพ ศาลแจ้งข้อความตามรายงานสถานพินิจฯ ให้จำเลยทราบแล้ว จำเลยไม่ค้ำ

จำเลยแถลงว่า รู้สึกเสียใจมากต่อไปจะไม่กระทำความผิดอีก ขอศาลให้โอกาสจำเลยได้กลับไปศึกษาเล่าเรียน

บิดาจำเลยแถลงว่า จำเลยไม่อยู่ในโอวาทขอคบเพื่อนไม่ดี จึงประสงค์จะให้ศาลส่งตัวจำเลยไปฝึกอบรมที่ ศูนย์ฝึกและอบรม ฯ สักระยะหนึ่งตามที่ศาลจะพิจารณาเห็นสมควร

โจทก์ จำเลยไม่สืบพยาน

ศาลอบรมตักเตือนจำเลยแล้ว

คดีเสร็จการพิจารณา ให้รอฟังคำพิพากษาวันนี้”

ตัวอย่างที่ ๓ กรณีจำเลยรับสารภาพ ศาลให้รอฟังคำพิพากษา ผู้ปกครองจำเลยไม่มาศาล
“นัดพิจารณาวันนี้ โจทก์ จำเลย และที่ปรึกษาทนายมาศาล ส่วนผู้ปกครองจำเลยไม่มา

ศาล

ศาลอ่านและอธิบายฟ้อง ให้จำเลยฟังอีกครั้ง จำเลยยืนยันให้การรับสารภาพ
ศาลแจ้งข้อความตามรายงานสถานพินิจฯ ให้จำเลยทราบแล้ว จำเลยไม่ค้าน

ปรากฏตามรายงานเจ้าหน้าที่ลงวันที่วันนี้ว่า ได้ส่งหมายนัดให้ผู้ปกครองจำเลยได้แล้ว
และได้ประกาศเรียกผู้ปกครองจำเลยแล้ว ไม่มีใครมาศาล

จำเลยแถลงว่า ขณะนี้รู้สึกสำนึกตนแล้วต่อไปจะไม่กระทำความผิดอีก

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ผู้ปกครองจำเลยทราบวันนัดแล้ว แม้เลื่อนคดีไปผู้ปกครองจำเลยก็
คงไม่มาศาล จึงพิจารณาคดีจำเลยไปในวันนี้

โจทก์ จำเลยไม่สืบพยาน

ศาลอบรมตักเตือนจำเลยแล้ว

คดีเสร็จการพิจารณา ให้รอฟังคำพิพากษาวันนี้”

ตัวอย่างที่ ๔ กรณีจำเลยให้การปฏิเสธและมีการสืบพยานโจทก์

“นัดสืบพยานโจทก์วันนี้ โจทก์ จำเลย ผู้ปกครองจำเลยและที่ปรึกษาทนายมาศาล
สืบพยานโจทก์ได้ ปาก โจทก์อ้างส่งเอกสาร ฉบับ ศาลหมาย จ. ถึง จ. ...

เอกสารทั้งหมดให้รวมสำนวนไว้ โจทก์แถลงหมดพยาน

ที่ปรึกษาทนายแถลงขอสืบพยานจำเลยในนัดหน้า

ให้เลื่อนคดีไปสืบพยานจำเลย ในวันที่ ... เดือน พ.ศ. เวลา นาฬิกา”

ตัวอย่างที่ ๕ กรณีจำเลยให้การปฏิเสธ สืบพยานโจทก์เสร็จแล้ว และมีการสืบพยาน

จำเลย

“นัดสืบพยานจำเลยวันนี้ โจทก์ จำเลย ผู้ปกครองจำเลย และที่ปรึกษาทนายมาศาล

สืบพยานจำเลยได้ ๓ ปาก ที่ปรึกษาทนายแถลงหมดพยาน

ผู้ปกครองจำเลยแถลงว่า หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง ผู้ปกครองจำเลยก็ประสงค์จะรับตัวจำเลยกลับไปควบคุมดูแลเอง โดยจะให้จำเลยไปศึกษาเล่าเรียน ต่อ เนื่องจากขณะนี้จำเลยเรียนหนังสืออยู่ที่โรงเรียน.....ชั้น.....

ศาลอบรมตักเตือนจำเลยแล้ว

คดีเสร็จการพิจารณา

ให้นัดฟังคำพิพากษาวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....”